

Motion till riksdagen 2023/24:1060

av **Lawen Redar (S)**

Kriminalisering av sexköp utomlands

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kriminalisera sexköp utomlands och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sedan år 1999 är det förbjudet att betala för en tillfällig sexuell förbindelse i Sverige. Sverige blev det första landet i världen att införa en lag där köpet kriminaliseras, idag har även Norge, Irland, Nordirland, Frankrike, Kanada och Israel en motsvarande lag. Det gäller både den som betalar för en sexuell förbindelse och den som utnyttjar en tillfällig sexuell förbindelse som någon annan betalar för. Med sexuell förbindelse menas i första hand samlag, men även annat sexuellt umgänge omfattas. Med ersättning menas både ekonomisk ersättning och annan typ av ersättning – exempelvis alkohol eller narkotika. Lagen är könsneutral. Även försök till köp av sexuell tjänst är kriminaliserat. Motivet till att införa sexköpslagen var – och är – att det är angeläget för samhället att bekämpa prostitution. Lagen skulle ha en avskräckande effekt på sexköparna så att antalet köpare skulle gå ned. Detta skulle även bidra till att minska antalet personer i gatuprostitution och nyrekryteringen av densamma. Det framhölls även att en kriminalisering kunde bidra till att försvåra för olika grupper eller enskilda i utlandet att etablera en mer omfattande organiserad prostitutionsverksamhet i Sverige.

Den 2 juli 2010 presenterades utvärderingen Förbud mot köp av sexuell tjänst. Syftet med utvärderingen var att undersöka hur förbudet, som då hade varit i kraft i drygt tio år, fungerade i praktiken och vilka effekter kriminaliseringen hade haft för förekomsten av prostitution och människohandel för sexuella ändamål i Sverige. Utvärderingen visade att förbudet mot köp av sexuell tjänst hade haft avsedd effekt och utgjort ett viktigt instrument för att förebygga och bekämpa prostitution och människohandel för sexuella ändamål.

Fastän kunskapen om prostitution ökar i samhället, inte minst bland myndigheterna, behövs en bättre samverkan mellan socialtjänsten och hälso- och sjukvården. Oftast

behöver den som befinner sig i prostitution hjälp från flera instanser samtidigt. Personer som vill lämna prostitution ska få stöd till det, i form av stödjande kontakter och psykologisk bearbetning. Människor som säljer sex är inte en heterogen grupp – varje individ och fall är unikt och bör bemötas därefter.

Sexköpslagen skärptes första augusti 2022. Böter har tagits bort som påföljd till förman för fängelse i upp till ett år. Även om fängelsestraff tidigare funnits som påföljd, har de flesta lagföringar för sexköp resulterat i 50 dagsböter.

Kriminalisering av sexköp utomlands

Fastän de flesta partierna menar att sexköpslagstiftningen haft avsedd effekt håller man inte med om nödvändigheten av att kriminalisera gärningen utomlands. Detta trots att samtliga undersökningar som tyder på att svenska medborgare och personer som är bosatta i Sverige och som köper sex i stor utsträckning, gör det när de är utomlands. Reportagen och de journalistiska granskningarna har på detta område inte heller minskat. Gång på gång avslöjas att svenskar köper sex i utlandet, särskilt i länder där gärningen inte är kriminaliserad.

Det ska inte vara möjligt att undgå straff enbart för att gärningen har begåtts utomlands. Visserligen är köp av sexuell tjänst ett brott, även när det begås utomlands, men inte om gärningen har begåtts i länder där köp av sexuell tjänst inte är kriminaliserat.

Detta har med den dubbla straffbarheten att göra. Den socialdemokratiskt ledda regeringen tog år 2017 initiativ till att utreda möjligheten att kriminalisera gärningen. Utredningen föreslog att en svensk domstol ska kunna döma för brottet köp av sexuell tjänst oavsett var i världen gärningen har begåtts. Utredningen föreslog även skärpta straff för de som utnyttjar barn genom köp av sexuell handling.

Lagförslaget nådde dessvärre inte riksdagens bord på grund av Kristdemokraternas reservation. Detta gör att det fortfarande är lagligt för en svensk medborgare att köpa sex i ett land där gärningen inte är kriminaliserad. Utredningen står dock klar och väntar på genomförande. Straffbelägg sexköp utomlands!

Lawen Redar (S)